zdravé, ježto neplnilo hospodářské funkce nejkratšího a nejlacinějšího převodu zboží z výroby do spotřeby, poněvadž zaměstnávalo více činitelů, než je nejnutněji třeba, ale i neoprávněné, poněvadž aspirin nesmí nikdo jiný prodávati než lékárník, nebo v případě zvláštního ministerského povolení také drogerie, kterážto okolnost dle údajů rozhodovacích důvodů rozsudkových musila obžalovaným býti známa.

Čís. 547.

»Násilným vztažením ruky« (§ 81 tr. zák.) míněny jsou jakékoliv činy pachatelovy, které vnucují vrchnostenské osobě alternativu, by buď od úředního zákroku upustila anebo odpor pachatelův přemohla.

(Rozh. ze dne 28. září 1921, Kr II 485/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 20. května 1921, pokud jím stěžovatel uznán byl vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, která odporuje rozsudku pouze potud, pokud jím stěžovatel byl uznán vinným zločinem dle § 81 tr. zák., dovolává se jedině zmatečního důvodu § 281 čís. 10 tr. ř., domáhá se však sproštění stěžovatele z obžaloby pro zmíněný zločin, přehlížejíc patrně, že zjištěný děj by zakládal při nejmenším skutkovou povahu přestupku § 314 tr. zák., kdyby bylo lze přisvědčiti právním vývodům stěžovatelovým. Stížnost uvádí: Nalézací soud shledal skutečné násilné vztažení ruky v tom, že stěžovatel vytrhoval, tahaje ho za límec kabátu, Františka H-a z rukou úředních osob, které držely H-a, by byl zatčen. Tuto činnost nelze prý považovati za násilné vztažení ruky; vztažení ruky musí prý býti konáno přímo, bezprostředně na vrchnostenské osobě, nemají-li býti znásilněny doslov a smysl zákona, který by prý byl užil pouze slova »násilí«, kdyby chtěl trestati jakýkoli způsob odporu (zprotivení se), slova »skutečné násilné vztažení ruky« nepřipouštějí jiného než zmíněného výkladu užšího; zákon, vycházeje ze zásady, by slovům jím použitým bylo porozuměno všeobecně a aby takto každý věděl, co je zapovězeno jakožto zločin, béře své pojmy ze života všedního a osoba, která jest daleko toho, aby vztáhla ruku po vrchnostenské osobě, neshledává ničeho závadného v tom, když popadla za límec osobu, kterou drží vrchnostenská osoba, protože si, zvláště, je-li jako stěžovatel prostým mužem z lidu, nemůže býti vědoma toho, že se takto dopouští skutečného násilného vztažení ruky vůči vrchnostenské osobě. Než stížnost je na omylu. Ustanovení § 81 tr. zák. chrání nedotknutelnost vrchnostenské osoby po dobu, kdy vykonává rozkaz vrchnostenský anebo koná svůj úřad nebo svou službu; povinností obyvatelstva a zejména osob, úředním či služebním úkonem postižených jest, aby poslouchaly vrchnostenské osoby a nemařily její činnosti; této povinnosti příčí se zejména jakékoli protivení se násilím; aby toto násilí ohraničil co do poměru jeho k jinakému odporu (pasivnímu odporu a od-

poru nedotýkajícímu se osoby vrchnostenské), vyhledává zákon v § 81 tr. zák., aby se pachatel zprotivil buď skutečným násilným vztažením ruky nebo nebezpečnou pohrůžkou (obdobně dělí také § 190 tr. zák. násilí ve skutečné ublížení a v pohrůžku); jak pohrůžka tak i vztažení ruky porušují nedotknutelnost vrchnostenské osoby, ona nitro, toto tělo; jak pohrůžka, tak vztažení ruky nutí vrchnostenskou osobu, by, nechce-li upustiti od toho, co jí velí rozkaz, úřad nebo služba, překonala odpor a to v případě pohrůžky zmužilostí a vytrvalostí, v případě vztažení ruky vynaložením tělesné síly. Slovům »násilné vztažení ruky« nelze proto rozuměti jinak, než že jimi míněny jsou jakékoli činy pachatelovy, které vnucují vrchnostenské osobě alternativu, by buď od svého úmyslu a počínání upustila neb odpor, jí kladený, tělesnou silou přemohla. Před tuto alternativu staví odpor pachatelův vrchnostenskou osobu bez rozdílu, zdali se dotýká vrchnostenské osoby přímo a bezprostředně, nebo jen nepřímo tím způsobem, že činnost pachatelova zasahuje přímo osobu neb věc, kterou vrchnostenský orgán uchopil a drží a která takto s tělem vrchnostenského orgánu v bezprostředním spojení se octla; vždyť ani věcně nelze činiti rozdílu mezi tím, když pachatel uchopí a odtrhne ruku vrchnostenského orgánu od osoby nebo věci, kterou tato rukou drží a tím, když pachatel uchopí a z rukou vrchnostenského orgánu vytrhuje tuto věc neb osobu. Právem proto nalézací soud shledal v zjištěné činnosti stěžovatelově skutečné násilné ruky vztažení; rozuměl-li nebo rozumí-li stěžovatel slovům zákona jinak než shora uvedeno, dovolává se tím jen mylného výkladu zákona, jehož neznalostí nemůže se omlouvati (§ 3 tr. zák.).

Čís. 548.

Souběh zločinu podvodu s přečinem řetězového obchodu.

(Rozh. ze dne 30. září 1921, Kr II 631/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Olomouci ze dne 4. srpna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným spoluvinou na přečinu řetězového obchodu podle § 5 tr. zák. a § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, č. 568 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovozuje, uplatňujíc jedině zmateční důvod § 281 čís. 9 lit. a) tr. ř., že stěžovatel jest pro týž čin, totiž že podvedl rotmistra V. o 14 kg tabáku a jej prodal, stíhán dvakráte, jednou pro zločin podvodu, jednou pro přečin řetězového obchodu, tak že by byl pro týž čin vlastně trestán dvakráte. Stížnost je na omylu. Nehledě ani k tomu, že o obžalobě pro zločin podvodu, na stěžovatele podané, rozsudek dosud vynesen nebyl a že tudíž napadeným rozsudkem nebyla porušena zásada, že pro týž čin pachatel nemůže býti souzen dvakráte, jest čin, stíhaný obžalobou pro zločin podvodu, podstatně jiný, než čin, stíhaný obžalobou ve směru přečinu řetězového obchodu; podstatou onoho činu jest škoda způsobená na majetku Karla V-a lstivým vylákáním tabáku; kdežto podstatu spoluviny na řetězovém obchodu tvoří skutečnost, že